

**«СҚО әкімдігінің ДСБ» КММ «Тимирязев аудандық ауруханасы» ШЖҚ
КМК-да сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнаманың
талаптарын сақтау мәселелері бойынша тоқсан сайын түсіндіру және
оқыту іс-шараларын өткізу хаттамасы**

Тимирязев а.

«30» «06» 2025 жыл

Өткізу уақыты: 10: 00 сағат

Өтетін орны: аурухана залы

Қатыскандар: «Тимирязев аудандық ауруханасы» ШЖҚ КМК қызметкерлері

Отырыс хатшысы: Розумов С. В. - комплаенс маманы

**Күн тәртібі
«2025 жылға арналған пара туралы» семинар**

Комплаенс маманы С. В. Розумов сөз сөйлеме берді: түсініктеме берді: жалпы пара ұғымы әдетте заңсыз қызметтерді алумен, біреу арқылы құжатты заңсыз және тез рәсімдеуге тырысумен шектеледі. Алайда оған дәрігердің көмегі үшін марапат беру, тіпті мұғалімдерге алғыс білдіру пара болып саналады.

8 мың теңгеге дейінгі сомаға сыйлық үшін әкімшілік жаза көзделген, одан да көп сомаға сыйлық үшін қылмыстық жаза көзделген. Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекстің 676-бабына сәйкес кез келген сыйлық, женілдік және тіпті қызмет заңсыз материалдық сыйақы (пара) деп танылады. Егер сыйлық осы сомадан арзан болса (мысалы, тіпті 100 теңге), онда пара беруші әкімшілік жазаға тартылады - 200 АЕК - 786 400 теңге мөлшерінде айыппұл. Ал пара алушыға (сыйлықты қабылдаған) әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекстің 677-бабына сәйкес 600 АЕК немесе 2.359 200 теңге мөлшерінде айыппұл салынады. Бір сөзben айтқанда, кез-келген құнды немесе арзан сыйлық пара болып саналады. Ал егер сыйлықақы 2 АЕК - 7864 теңгеден асса, бұл қылмыстық құқық бұзушылық болып саналады. Бұл туралы ҚР ҚК 367-бабына ескертпеде айтылған. ҚР Азаматтық Кодексінің 509-бабының 1-тармағына сәйкес, құны заңнамалық актілерде белгіленген 10 АЕК-тен аспайтын кәдімгі сыйлықтарды қоспағанда: емдеу, тәрбие мекемелерінің, әлеуметтік қорғау мекемелерінің және басқа да осындей мекемелердің қызметкерлеріне жас балалар мен әрекетке қабілетсіз деп танылған азаматтардың атынан сыйлықтар беруге жол берілмейді. Бұдан басқа, Кодекстің 509-бабының 2-тармағына сәйкес мемлекеттік қызметшілерге және «Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» ҚР Заңына сәйкес өзіне сыйбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер қабылдаған адамдарға, сондай-ақ олардың отбасы мүшелеріне сыйлықтар алуға жол берілмейді. Мемлекеттік қызметшілер санатына кім кіреді?

Заңның 1 - бабы 1-тармағының 4) тармақшасына сәйкес мемлекеттік функцияларды орындауга үәкілдептік берілген адамдарға:

- жергілікті өзін-өзі басқару органдарына сайланған адам; - ҚР Заңында белгіленген тәртіппен ҚР Президенттігіне, ҚР Парламентінің немесе мәслихаттарының депутаттығына, аудандардың, облыстық маңызы бар қалалардың, аудандық маңызы бар қалалардың, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің әкімдеріне, сондай-ақ жергілікті өзін-өзі басқарудың сайланбалы органдының мүшелігіне кандидат болып тіркелген азамат;

- өкілеттіктерін кәсіби тұрақты негізде жүзеге асыратын, еңбегіне ақы төлеу ҚР бюджет қаражатынан жүргізілетін аумақтық сайлау комиссиясының мүшесі:

- жергілікті өзін-өзі басқару органдың тұрақты немесе уақытша жұмыс істейтін, ҚР мемлекеттік бюджет қаражатынан төленетін қызметші;

- мемлекеттік ұйымды немесе квазимемлекеттік секторды басқаратын адам, сондай-ақ мемлекеттік сатып алуды ұйымдастыру, өткізу жөнінде шешім қабылдайтын не мемлекеттік бюджеттен және ҚР Ұлттық қорынан қаржыландырылатын жобаларды іріктеу мен іске асыруға жауапты адамдар, ҚР Ұлттық Банкінің және оның ведомстволарының, Қаржы нарығын және Қаржы нарығын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органдың қызметшілері ұйымдардың;

Пара болуы мүмкін

Заттар-ақша, оның ішінде валюта, банктік чектер және бағалы қағаздар бағалы металдар мен тастандардан жасалған бұйымдар, автомобилдер, тамак өнімдері, бейнетехника, тұрмыстық техника және басқа да тауарлар, пәтерлер, саяжайлар, саяжайлар, гараждар, жер участкері және басқа да жылжымайтын мүлік.

Қызметтер мен артықшылықтар - емдеу, жөндеу және құрылыш жұмыстары, санаторий және туристік жолдамалар, шетелге сапарлар, ойын-сауық және басқа шығындарды ақысыз немесе арзан бағамен төлеу. Медицинада параның ең көп таралған түрлері:

- еңбекке уақытша жарамсыздық парагын және денсаулық жағдайы туралы, қандай да бір жұмыстарды орындауға рұқсат беру туралы, спорттың қандай да бір түрімен айналысуға рұқсат беру туралы, дene шынықтырудан босату туралы түрлі анықтамаларды алғаны үшін.

- белгілі бір медициналық фактілерді раставу немесе жасыру үшін (көбінесе-ұрып-соғу және басқа дene жарақаттары).

- «қажетті» рецепт үшін.

- өлімнің шынайы себебін бұрмалағаны үшін.

- еңбекке уақытша жарамсыздық парагын ұзартқаны үшін.

Пара беру – қылмыс!

Сіз сыйайлас жемқорлықпен ел алғыңыз келмейді - оны өзінің жіберменіз!

Сыйайлас жемқорлық туралы білдім -1424қоңырау шалыңыз!

Біз сыйайлас жемқорлыққа қарсымыз!

Директордың м.а.

Орындаған

Камиров Д.К.

Розумов С.В.